

LATVIJAS REPUBLIKAS EKONOMIKAS MINISTRIJA
PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS CENTRS

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 ♦ tālr. (+371) 67388624 ♦ fākss (+371) 67388634 ♦ e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

**Akciju sabiedrībai „RĪGAS
PIENA KOMBINĀTS”
Vienot. reģ. Nr. 40003017441
Bauskas ielā 180
Rīgā, LV-1004**

LĒMUMS
patērētāju kolektīvo interešu pārkāpuma lietā
Rīgā

2012.gada 28.decembrī

Nr.4 -pk

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC) saskaņā ar Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 15.panta pirmo daļu ir veicis AS „RĪGAS PIENA KOMBINĀTS” (turpmāk arī – Sabiedrība) īstenotās komercprakses, saldējuma *Ekselence* četru veidu iepakojumos: *Valrieksti & Brownie*; *Šokolāde no Javas salas*; *Šokolāde & lazdu rieksti*; *Rīgas melnais balzams & brownie* saldējumi 100ml iepakojumā (turpmāk kopā – saldējums *Ekselence*) izmantojot tādus saldējuma attēlus, kas būtiski atšķiras no saldējumu faktiskā izskata, atbilstības Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) prasībām izvērtēšanu.

Tālāk redzams viena saldējuma veida iepakojuma attēls un tajā esošā saldējuma attēls. Arī pārējie lietā minētie saldējumi un to iepakojumi izskatās ļoti līdzīgi: uz iepakojuma veidā, kas ir fotogrāfija/atgādina fotogrāfiju, attēlots saldējums, kas pilnībā atšķiras no saldējuma, kas atrodas iepakojumā. Faktiski saldējums vizuāli neatšķiras no citiem tirdzniecībā esošajiem saldējumiem, kuru ārējo kārtu veido šokolāde vai citas vielas un kuru saturēšanai saldējumā ievietots kociņš. Saldējums zem šokolādes kārtas ir viendabīga masa (kurā redzama citu sastāvdaļu esamība), nevis kārtains, kā redzams attēlā uz iepakojuma.

NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka komercprakse ir *darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciāla saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam*. Tādējādi preces iepakojuma veidošana, t.sk., tajā izmantotās informācijas un attēlu sniegšana, ir uzskatāma par komercpraksi, jo ir tieši saistīta ar preces tirdzniecības veicināšanu un pārdošanu patērētājam. Savukārt Sabiedrība saskaņā ar lietā esošajiem materiāliem un NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punktu ir atzīstama par komercprakses īstenotāju.

Lietas izpētes gaitā PTAC ieguva informāciju par Pārtikas un veterinārā dienesta (turpmāk – PVD) veiktajām darbībām saistībā ar saldējumu *Ekselence* marķējuma uzraudzību. Cita starpā PVD savā 2012.gada 20.jūlija vēstulē Nr.1-13/1278 (turpmāk – Vēstule), kas adresēta Sabiedrībai, norāda, ka neiebilst saldējuma *Ekselence (Valrieksti & Brownie un Šokolāde no Javas salas)* realizācijai mazumtirdzniecībā līdz 2012.gada 31.decembrim.

2012.gada 26.septembra vēstulē Nr.21-06/6430-K-123 (turpmāk – Ierosinājums1) PTAC informēja Sabiedrību par konstatēto NKAL pārkāpumu, norādot tālāk tekstā minēto:

NKAL 9.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka *komercpraksi uzskata par maldinošu, ja, ņemot vērā visus apstākļus, patērētājs tās ietekmē pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu viņš citādi nebūtu*

pieņēmis. Komerccpraksi uzskata par maldinošu, ja tās ietvaros tiek sniegta nepatiesa informācija vai šī informācija jebkādā veidā, tostarp vispārējās pasniegšanas ziņā, maldina vai varētu maldināt vidusmēra patērētāju pat tad, ja faktiski ir pareiza.

NKAL 9.panta otrās daļas 1.punkts nosaka, ka, vērtējot informācijas atbilstību, ņem vērā preces galvenās īpašības, kas nenoliedzami ir arī preces ārējais izskats.

NKAL 7.panta pirmā daļa nosaka, ka *par patērētāja ekonomisko rīcību negatīvi ietekmējošu uzskata tādu komercpraksi, kura būtiski ierobežo patērētāja iespēju pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu un kuras rezultātā patērētājs var pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu citādi nebūtu pieņēmis.* Saskaņā ar NKAL 7.panta otrās daļas 1.punktu *par patērētāja pieņemtu lēmumu slēgt līgumu jebkurā gadījumā uzskatāms patērētāja lēmums iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu, vai atturēties no šādas rīcība.*

Konkrētajā situācijā saldējumu iepakojumiem tiek izmantoti saldējumu attēli, kas būtiski atšķiras no saldējumu faktiskā izskata, tādējādi maldinot patērētājus par preces īpašībām, kā rezultātā tiek/var tikt ietekmēta patērētāju ekonomiskā rīcība un patērētājs pieņem/var pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu citādi nebūtu pieņēmis. No minētā izriet, ka Sabiedrības īstenotā komercprakse saskaņā ar NKAL 9.panta pirmās daļas 1.punktu kontekstā ar NKAL 7.panta pirmo daļu ir maldinoša un saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 2.punktu ir negodīga. Minētā panta pirmā daļa nosaka, ka *negodīga komercprakse ir aizliegta.*

PTAC arī norādīja, ka Sabiedrības īstenoto komercpraksi vērtē no vidusmēra patērētāja uztveres viedokļa, ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.2006/2004 („Negodīgas komercprakses direktīva”), un Eiropas Kopienas tiesas (turpmāk – EKT) praksē norādītos vidusmēra patērētāja kritērijus – patērētājs, kurš ir pietiekoši zinošs un labi informēts, kā arī pietiekoši vērts un piesardzīgs (skat. Direktīvas preambulas 18.punkts; EKT C-112/99, 52.paragrāfs; C-44/01, 55.paragrāfs; C-356/04, 78.paragrāfs; C-381/05, 23.paragrāfs). Tāpat PTAC komercprakses izvērtēšanā ņem vērā „Negodīgas komercprakses direktīvas” Preambulas 7.punktā noteikto, ka *(..) būtu jāļauj dalībvalstīm turpināt savā teritorijā aizliegt komercpraksi atbilstīgi Kopienas tiesību aktiem gaumības un pieklājības dēļ, pat ja tāda prakse neierobežo patērētāju izveles brīvību. Šīs direktīvas, un jo īpaši tās galveno klauzulu, piemērošanā būtu jāņem vērā katra atsevišķā gadījuma konteksts.*

Ierosinājumā1 PTAC saskaņā ar NKAL 15.panta ceturtās daļas 2.punktu ierosināja Sabiedrībai līdz 2012.gada 15.oktobrim rakstveidā apņemties no 2013.gada 1.janvāra neizmantojot saldējuma *Ekselence* iepakojumā, kā arī citos komercpraksē izmantotos materiālos, tādus produktu attēlus, kas būtiski atšķiras no produkta faktiskā izskata, radot par produktu maldinošu iespaidu.

2012.gada 17.oktobrī PTAC tika saņemta Sabiedrības 2012.gada 15.oktobra vēstule Nr.1/402, kurā Sabiedrība cita starpā norāda, ka "[..] uz iepakojuma esošais vizuālais saldējuma noformējums uzskatāms par pilnu produkta sastāvu pircējam norādošs un detalizēti to var uzskatīt tikai par māksliniecisku produkta vizualizāciju, kas tomēr nemaldina pircēju", vienlaicīgi norādot, ka „[..] iepakojumā esošais saldējums EKSELENCE izskatās mazliet citādi, nekā attēls uz iepakojuma [..]”.

Vienlaicīgi Sabiedrība norāda, ka ir gatava veikt izmaiņas saldējumu iepakojuma vizuālajā noformējumā un lūdz atļauju turpināt tirgot saldējumu *Ekselence* esošajā iepakojumā līdz 2013.gada 31.augustam, tādējādi nodrošinot esošā iepakojuma izmantošanu. Sabiedrība norāda, ka tiks veiktas papildu pārdošanas akcijas.

PTAC, iepazīsies ar Sabiedrības sniegto viedokli, atkārtoti izvērtējot lietas materiālus, ievērojot Administratīvā procesa likuma 13.pantā noteikto samērīguma principu, ņemot vērā arī Sabiedrības intereses, kā arī ievērojot labas pārvaldības principu, 2012.gada 24.oktobra vēstulē Nr.21-06/7195-K-123 atkārtoti ierosināja Sabiedrībai līdz 2012.gada 30.oktobrim rakstveidā apņemties no 2013.gada 1.janvāra neizmantojot saldējuma *Ekselence* iepakojumā, kā arī citos komercpraksē izmantotos materiālos tādus produktu attēlus, kas būtiski atšķiras no produkta faktiskā izskata, radot par produktu maldinošu iespaidu.

2012.gada 7.novembrī PTAC tika saņemta Sabiedrības 2012.gada 1.novembra vēstule Nr.1.2/434, kurā Sabiedrība lūdz atļauju turpināt tirgot saldējumu *Ekselence* lietas ietvaros vērtētajos iepakojumos, vienlaicīgi norādot uz PVD Vēstulē minēto saldējumu realizācijas termiņu mazumtirdzniecībā, kļūdaini minot vienu saldējuma veidu, kam konkrētajā lietā nav nozīmes. Atbildot uz minēto vēstuli, PTAC 2012.gada 14.novembra vēstulē Nr.21-06/7862-K-123 Sabiedrībai darīja zināmu, ka PTAC nav mainījis viedokli par Sabiedrības īstenotās komercprakses neatbilstību NKAL un nepieciešamību izbeigt negodīgu komercpraksi ar 2013.gada 1.janvāri.

Sabiedrības rakstveida apņemšanās izbeigt negodīgu komercpraksi noteiktā termiņā PTAC nav saņemta.

NKAL 15.panta astotā daļas 2.punkts nosaka: *ja uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: [..]*

2) *uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi.*

Izvērtējot lietas materiālus, PTAC konstatē, ka ir lietderīgi Sabiedrībai saskaņā ar NKAL 15.panta astotās daļas 2.punktu uzdot izbeigt negodīgo komercpraksi.

Ņemot vērā iepriekš minēto, lai nodrošinātu patērētāju likumīgo interešu ievērošanu, PTAC, pamatojoties uz NKAL 4.panta pirmo daļu un otrās daļas 2.punktu, NKAL 9.panta pirmās daļas 1.punktu, NKAL 15.panta astotās daļas 2.punktu, Administratīvā procesa likuma 63.panta pirmās daļas 1.punktu, 66.pantu

un Ministru kabineta 01.08.2006. noteikumu Nr.632 „Patērētāju tiesību aizsardzības centra nolikums” 6.4.apakšpunktu, **nolemj**:

uzlikt AS „RĪGAS PIENA KOMBINĀTS” par pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi, pārtraucot saldējuma *Ekselence* četru veidu 100ml iepakojumos (*Valrieksti & Brownie*; *Šokolāde no Javas salas*; *Šokolāde & lazdu rieksti*; *Rīgas melnais balzams & brownie*) un citos komercpraksē izmantotos materiālos lietot tādus saldējuma attēlus, kas būtiski atšķiras no saldējumu faktiskā izskata.

Pieņemto lēmumu AS „RĪGAS PIENA KOMBINĀTS” saskaņā ar NKAL 16.pantu, Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 188.panta otro daļu un 189.panta pirmo daļu var pārsūdzēt Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā, Antonijas ielā 6, Rīgā, LV – 1010 viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stāties spēkā (paziņots adresātam). Lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

Saskaņā ar Paziņošanas likuma 8.panta trešo daļu un APL 70.panta otro daļu uzskatāms, ka šis lēmums ir paziņots adresātam septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā.

Direktore

(personiskais paraksts)

B.Vītoliņa

[..]

IZRAKSTS PAREIZS